

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Ольга ОВЕЗМЕРАДОВА

«01» вересня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Людмила СІМОНЦЕВА

Протокол засідання кафедри публічного
управління, права та гуманітарних наук
ХДАЕУ

від «28» серпня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Технології захисту навколишнього середовища

Спеціальність – 183 Технології захисту навколишнього середовища

Галузь знань – 18 Виробництво та технології

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Іноземна мова за професійним спрямуванням
Факультет	Економічний
Назва кафедри	публічного управління, права та гуманітарних наук
Викладач	Юлія ГЛАВАЦЬКА, к.філол.н., доцент Сфера наукових інтересів: мова ЗМІ, когнітивна лінгвістика, мовознавство
Контактна інформація	glavatska_y@ksaeu.kherson.ua 0954078446
Графік консультацій	Понеділок – вівторок 15.00 – 16.00
Програма дисципліни	Змістова частина 1. Екологія та біосфера 1. Екологія. 2. Біосфера. 3. Фотосинтез і біосфера. 4. Забруднення і якість води. 5. Вплив людини на біосферу. 6. Зміна фізичного середовища, хімічне забруднення й евтрофікація. Змістова частина 2. Екологічні питання 1. Поточний статус морського біорозмаїття. 2. Види, яким загрожує вимирання, і зниклі види. 3. Управління морськими екосистемами. 4. Наскільки все може погіршитися. 5. Кліматичні зміни.
Мова викладання	англійська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Іноземна мова за професійним спрямуванням» націлена на підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти до орієнтування в іншомовному середовищі, формування спеціалізованих англомовних комунікативних компетентностей різних видів діяльності (читання, говоріння й аудіювання) для забезпечення спілкування в професійній сфері шляхом формування комунікативних, лінгвістичних і соціокультурних компетентностей; позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англомовного світу; вміння міжособистісного спілкування, необхідного для повноцінного функціонування як в освітньому середовищі, так і за його межами, а також виховувати та розвивати у здобувачів почуття самосвідомості.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=830

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є розвиток у здобувачів мовної, мовленнєвої і соціокультурної
-----------------------------------	---

	компетентностей, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню в культурному розмаїтті освітнього та професійного середовищ. Практична мета: формувати у здобувачів загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну й прагматичну) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Освітня мета: формувати у здобувачів загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, вміння вчитися); сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить їм продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ЗВО, так і після отримання диплома про вищу освіту. Пізнавальна: залучати здобувачів до академічних видів діяльності, що активізують і розвивають увесь спектр пізнавальних здібностей. Розвивальна мета: допомагати здобувачам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати їхню впевненість як користувачів мови, а також позитивного ставлення до вивчення мови. Соціальна: сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися й робити вагомий внесок у міжнародне середовище, що постійно змінюється. Соціокультурна мета: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.
Завдання вивчення дисципліни	– забезпечити оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю в основних її видах – говорінні, аудіюванні, читанні й письмі – з метою здійснення іншомовного міжособистісного спілкування; – формувати мовну, соціокультурну й мовленнєву компетентності здобувачів; – розвивати пізнавальні й інтелектуальні здібності здобувачів, їх мовленнєву й творчу активність, ініціативність; формувати вміння самостійно поповнювати свої знання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	К 02. Знання і критичне розуміння предметної області та професійної діяльності. К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові)	
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР.02 Вміти аналітично опрацьовувати іншомовні джерела з метою отримання інформації, що необхідна для розв'язання природоохоронних завдань.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026
Семестр	8-й

Курс	4
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова
Пререквізити	Базові шкільні знання з англійської мови
Постреквізити	Складання ЗНО з англійської мови

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	-
Практичні / Семінарські	30
Лабораторні	
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Google Classroom, Class Time, Power Point, Moodle, Zoom, Microsoft Office
Обладнання	ноутбук, проєктор, інтерактивна дошка

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового видів контролю. Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати правила внутрішнього розпорядку університету, відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних поведінкових норм. Для забезпечення необхідної якості знань здобувачі вищої освіти мають регулярно готуватись до занять, працювати з навчальною літературою, з мережевими ресурсами тощо.
Політика щодо кінцевих термінів і перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 % від оцінки).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичного заняття. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект практичних занять та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи ті питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни.

Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та іспиту заборонено.
---------------------------------	---

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балі в
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Екологія та біосфера							
1	Тема 1	Вводний перевірочний тест			2		3
2	Тема 2	Екологія (Ecology)			2	5	3
3	Тема 3	Біосфера (The Biosphere)			2	5	3
4	Тема 4	Фотосинтез і біосфера (Photosynthesis and Biosphere)			2	5	4
5	Тема 5	Забруднення і якість води (Pollution and Water Quality)			2	5	4
6	Тема 6	Вплив людини на біосферу (Human Influence on the Biosphere)			2	5	4
7	Тема 7	Зміна фізичного середовища, хімічне забруднення й евтрофікація (Alteration of Physical Habitat, Chemical Pollution and Eutrophication)			2	5	4
8	ПК ЗЧ 1	Контрольна робота			2		4
	Разом за змістовою частиною 1				16	30	29
Змістова частина 2. Екологічні питання							
9	Тема 9	Поточний статус морського біорозмаїття (The Current Status of Marine Biodiversity)			2	6	3

10	Тема 10	Види, яким загрожує вимирання, і зниклі види (Threatened and Extinct Species)			2	6	3
11	Тема 11	Управління морськими екосистемами (Management of Marine Ecosystems)			2	6	3
12	Тема 12	Кліматичні зміни (Climate Changes)			2	6	3
13	Тема 13	Наскільки все може погіршитися (How bad will it get?)			2	6	3
14	Тема 14	Контрольна робота			2		3
15	ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота			2		3
		Робота на заняттях факультативу					10
	Разом за змістовою частиною 2				14	30	31
	РАЗОМ				30	60	60

10. Форми і методи навчання

Лекція	-
Практичні /Семінарські	Для досягнення комунікативної компетентності здобувачів викладач іноземної мови використовує новітні методи навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення освітнього процесу у закладах вищої освіти. Основними принципами сучасних методів є: рух від цілого до окремого, орієнтація практичних занять на здобувача (learner-centered lessons), цілеспрямованість та змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії за наявності віри викладача в успіх здобувачів. I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності За джерелом інформації: . словесні: пояснення, розповідь, бесіда; наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні

	За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, продуктивні. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота; виконання індивідуальних завдань. II. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо). З метою розвитку мовної, мовленнєвої й соціокультурної компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (внутрішні (зовнішні) кола (inside/outside circles); мозковий шторм (brain storm); обмін думками (think-pair-share); парні інтерв'ю (pair-interviews); робота в малих групах (small groups work), проектна робота (R&D), ситуативне моделювання (modeling situations) тощо).
Лабораторні	-
Самостійна робота	Здобувачі виконують завдання за планом: презентація, доповідь, складання діалогів, аналіз використання певних граматичних явищ (на матеріалі спеціалізованих наукових статей).

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, презентація, доповідь, складання діалогів); письмовий контроль (модульна/семестрова контрольна робота, диктант, тест, написання реферату); одномовний (безперекладний) і двомовний (перекладний) контролі; комбінований контроль; презентація самостійної роботи; проблемні ситуації тощо. Вимоги та методи до поточного контролю. Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.	
Підсумковий контроль за змістовою частиною	
Контроль у навчанні іноземної мови здобувачів нефілологічних спеціальностей передбачає виявлення рівня сформованості мовленнєвих навичок і умінь, визначення правильності організації освітнього процесу, діагностування труднощів засвоєння матеріалу здобувачами, перевірку ефективності використаних методів і прийомів навчання. Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю. Використовуються методи усного та письмового контролю, одномовний (безперекладний) і двомовний (перекладний) контролі, які сприяють підвищенню мотивації майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності іноземною мовою. Відповідно до специфіки мовленнєвої підготовки здобувачів перевага віддається – усному опитуванню здобувачів (презентація, доповідь, складання діалогів), – письмовому (модульна/семестрова контрольна робота, диктант, тест).	

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен: або усне опитування, або у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Наприклад: форма проведення екзамену – письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																		Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1. Екологія та біосфера									Змістова частина 2. Екологічні питання										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ПК 3ч1		T9	T10	T11	T12	T13	T14	ПК 3ч2	Ф*			
Max 3	Max 3	Max 3	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4		Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 10		Max 40	Max 100

Ф* - бали, зароблені на заняттях факультативу за 1 семестр

12. Шкала оцінювання

2.2. Шкала оцінювання			
Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. ЗНО (ЄБІ) 2020 року з англійської мови в магістратуру – спецсесія. URL: https://zno.osvita.ua/master/english/437 2. Evans V. Round up 5 New and Update. Pearson Education Ltd, 2020. 208 p. 3. Dooley J., Evans V. Grammarway 3 with answers. Newbury: Express Publishing. 2020. 272 p. 4. Eastwood J. Oxford Practice Grammar Intermediate. Tests. John Eastwood Oxford University press, 2020. 56 p. https://elt.oup.com/student/practicegrammar/int/?cc=ua&sellLanguage=uk
Додаткова	5. Бокшань Г. Методичні рекомендації для підготовки до ЄБІ. Херсон: PBB “Колос”, 2021. 6. Дашевська Л. М., Гроза М. Е. Методичні розробки для розвитку професійно-орієнтованої комунікативної компетенції студентів-екологів. Херсон : PBB «Колос», 2015. 46 с. 7. Murphy R. English grammar in use. 3rd edition. Cambridge University press, 2016. 379 p. 8. Gairns R. Redman S. Oxford Word Skills. Intermediate. Learn and practise English Vocabulary. Oxford University Press, 2017. 256 p. 9. Бокшань Г. І., Макухіна С. В. Методичні розробки для розвитку професійно-орієнтованої комунікативної компетенції студентів-екологів. Херсон : PBB «Колос», 2015. 46 с. 10. Ігнатюк О. Г. Англійська мова для екологів : навч. посіб. / О. Г. Ігнатюк, В. О. Сисоєва. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. 81 с. URL: http://194.44.112.13/chytalna/530/index.html 11. Redman S. English Vocabulary in Use Pre-Intermediate and Intermediate. Second Edition. Fourth Printing. London: Cambridge University Press, 2016. 263 p. 12. ЗНО (ЄБІ) 2020 року з англійської мови в магістратуру – додаткова сесія. URL: https://zno.osvita.ua/master/english/417/ 13.10 Major Current Environmental Problems. URL: https://www.youtube.com/watch?v=A0pB1qw8SMs 14.Biosphere. URL: https://www.youtube.com/watch?v=YDuvySc_UbI 15.The Biosphere. URL: https://www.youtube.com/watch?v=46ttfUPDMOE 16.Types of Pollutants that affect Water Quality. URL: https://www.youtube.com/watch?v=yEci6iDkXYw 17.Human Impacts on the Biosphere. URL: https://www.youtube.com/watch?v=sQdaMsAKTFw 18.Eutrophication Explained. URL: https://www.youtube.com/watch?v=mLbDbmmV6Qc 19.Invasive Species. URL: https://www.youtube.com/watch?v=gYNAtw1c7hI 20.The marine biodiversity. UR: https://www.youtube.com/watch?v=Nd2qo9dubgE 21.Endangered Animal Species. URL: https://www.youtube.com/watch?v=M1IDQSeJ1cs 22.Oceans: URL: https://www.youtube.com/watch?v=MfWyzrkFkg8 23.Climate Change Explained Simply. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ifrHogDujXw 24.Causes and Effects of Climate Change. URL: https://www.youtube.com/watch?v=G4H1N_yXBIA 25.Deforestation. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Ic-J6hcSKa8 26.Why is Carbon the Key to Life? URL: https://www.youtube.com/watch?v=VUiDwrM2YPI 27. WATER our most precious resource. UR: https://www.youtube.com/watch?v=VIaw5mCjHPi

	28.7 Facts about Montserrat. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Da_dU1KikNc 29.His Epic Message Will Make You Want to Save the World. URL: https://www.youtube.com/watch?v=B-nEYsyRIYo 30.Rainforests. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3vijLre760w
Інформаційні ресурси	31. Acronym and Abbreviation Dictionary: http://www.ucc.ie/info/net/acronyms/index.html 32. British Council: https://learnenglish.britishcouncil.org/ 33. Online Dictionaries http://www.bucknell.edu/rbeard/diction/html 34. Merriam Webster Online http://www.m-w.com/dictionary Synonym Dictionary http://vancouver-webpages.com/synonyms/html